

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 507/2021-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Ing. Adriánom Cupákom, Dr. Goldbergera 1, Svidník, proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 205/2016 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 1. októbra 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 205/2016 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľka tiež navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým by prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal jej finančné zadosťučinenie v sume 5 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou doručenou okresnému súdu 17. júna 2016 domáhala vydania bezdôvodného obohatenia v sume 124 eur a určenia neprijateľnosti

zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve. Vyjadrenie žalovanej strany bolo sťažovateľke doručené okresným súdom 2. septembra 2016. Sťažovateľka k vyjadreniu žalovaného repliku nepredložila, „pretože všetky skutkové a právne okolnosti zahrnula do podanej žaloby a tieto mala v úmysle prezentovať súdu prvej inštancie na pojednávaní vo veci samej.“.

3. Z dôvodu nečinnosti okresného súdu podala 28. júna 2021 predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Predseda okresného súdu v prípise z 2. augusta 2021 sťažovateľke oznámil, že „vzhľadom na vysoký počet pridelených vecí, práceneschopnosť i mimoriadne opatrenia a obmedzenia súvisiace s pandémiou ochorenia COVID-19 zákonný sudca uprednostnil vybavovanie urgentnejších a prípadne jednoduchších vecí a vecí, v ktorých boli účastníci aktívni s tým, že ďalšie veci popri tom vybavoval následne podľa poradia a svojich časových možností.“. Tiež uviedol, že vo veci bolo nariadené pojednávanie na 28. september 2021.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Sťažovateľka namieta neprimeranú dĺžku konania v spotrebiteľskom spore presahujúcu päť rokov, počas ktorých okresný súd nekonal. K náprave stavu nečinnosti okresného súdu došlo až sťažnosťou podľa zákona o súdoch. Sťažovateľka si je vedomá, že pandémia ochorenia COVID-19 prakticky ovplyvnila aj súdne pojednávania, avšak kým pandémia vypukla v marci 2020, nečinnosť okresného súdu v napadnutom konaní trvá od októbra 2016.

Podľa sťažovateľky konanie v jej veci nie je po skutkovej a právnej stránke vnímané ako zložitá vec. Nečinnosť okresného súdu prispieva k predlžovaniu napadnutého konania, čím sa stresová situácia sťažovateľky stupňuje. Pretrvávajúci stav právnej neistoty žiadala sťažovateľka kompenzovať aj priznaním finančného zadosťučinenia.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

6. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého ústavná sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok slúžiaci na to, aby sa predišlo zásahu

do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. III. ÚS 355/2012, I. ÚS 390/2019, II. ÚS 291/2020).

7. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. II. ÚS 26/95). Pri výklade tohto základného práva si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne (IV. ÚS 90/2010, I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020).

8. V posudzovanom prípade ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a zo skutočností zistených dopytom na okresnom súde považuje za preukázané, že na základe sťažnosti na prietahy podľa zákona o súdoch z 28. júna 2021 zákonný sudca nariadil vo veci pojednávanie na 28. september 2021. Na tomto pojednávaní bol vo veci vyhlásený rozsudok, ktorý v čase predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ešte nie je písomne vyhotovený.

Význam samotného konania a jeho výsledok je nepochybne pre sťažovateľku dôležitý a ústavný súd v žiadnom prípade nemá v úmysle tento význam zľahčovať. Vo vzťahu k postupu okresného súdu, vnímajúc povahu a dĺžku samotného napadnutého konania, ktorú ústavný súd posudzuje v súvislosti so sťažovateľkou označenými základnými právami podľa ústavy, listiny a právom podľa dohovoru a ktorá v okolnostiach tohto prípadu predstavuje (ku dňu rozhodovania ústavného súdu) päť rokov a tri mesiace, ústavný súd konštatuje, že dĺžka tohto posudzovaného obdobia je neprimeraná.

9. Na základe uvedeného, majú na zreteli skutočnosť, že okresný súd už vo veci vyhlásil rozsudok, a berúc do úvahy mimoriadne opatrenia v súvislosti so šírením nebezpečnej a nákazlivej choroby COVID-19, ústavný súd nevyhodnotil doterajšiu dĺžku rozhodovania okresného súdu v napadnutom konaní ako nezlučiteľnú so základným právom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a postupu okresného súdu v napadnutom konaní ústavný súd dospel k záveru, že v ňom došlo k prietahom, ale v okolnostiach posudzovanej veci nedosahujú ústavne relevantnú intenzitu, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľkou označených práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

10. Na záver však ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci a v prípade, že nečinnosť, resp. neefektívna činnosť okresného súdu bude pokračovať, sťažovateľka sa môže opätovne obrátiť na ústavný súd s ústavnou sťažnosťou.

11. Pretože ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2021

Peter Molnár
predseda senátu